

Üniversite öğrencilerinin bilinçli farkındalık ve girişimcilik düzeylerinin incelenmesi

Analyzing the level of mindfulness and entrepreneurship of the university students

Recep Cengiz¹ Emrah Serdar² Bilge Donuk³

Received Date: 03 / 09 / 2016

Accepted Date: 07 / 11 / 2016

Öz

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin bilinçli farkındalık ve girişimcilik eğilimlerinin incelenmesidir. Çalışmanın örneklem grubunu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında, Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören 340 erkek, 124 kadın olmak üzere toplam 464 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada, Brown ve Ryan (2003) tarafından geliştirilen, Türkçe'ye uyarlama çalışması, Özyeşil ve ark. (2011) tarafından yapılan "Bilinçli Farkındalık" ölçeği ve Yılmaz ve Sümbül (2009) tarafından geliştirilen "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Shapiro Wilks normallik testi uygulanmış ve bunun neticesinde verilerin non-parametrik test koşullarına uygun olduğundan Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis testleri uygulanmıştır. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre bilinçli farkındalık ve girişimcilik eğilimleri arasında anlamlı farklılık elde edilmemiştir. Ancak kadın öğrencilerin bilinçli farkındalık ve girişimcilik puanları erkek öğrencilerin puanından daha yüksektir. Yaş aralığına göre, öğrencilerin bilinçli farkındalık ve girişimcilik eğilimleri arasında anlamlı farklılık elde edilmemiştir. Bölüm değişkenine göre ise, rekreasyon bölümü öğrencileri ile diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin bilinçli farkındalık ve girişimcilik eğilimleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Sonuç olarak, kadın öğrencilerin bilinçli farkındalık ve girişimcilik düzeylerinin erkeklerden daha yüksek olduğu, yaş faktörünün bilinçli farkındalık ve girişimcilik eğiliminde etkili olmadığı, rekreasyon bölümü öğrencilerinin bilinçli farkındalık ve girişimcilik eğilimlerinin diğer bölümlerde okuyan öğrencilerden yüksek olduğu sonucuna varılabilir.

Anahtar sözcükler: Üniversite Öğrencisi, Girişimcilik, Bilinçli Farkındalık

Abstract

The aim of this study is to analyze mindfulness and entrepreneurial orientation of university students. The sample of the study involves 534 people in total, 364 of them are males and 170 are females, who studied in Bartın University, School of Physical Education and Sports in 2015-2016 academic year. "Mindfulness Attention Awareness Scale", which has been developed by Brown and Ryan (2003) and adopted into Turkish by Özyeşil et al. (2011) and "Entrepreneurship Scale for University Students" developed by Yılmaz and Sümbül (2009) have been used in the study. Shapiro Wilks normality test has been applied as to whether or not the data demonstrated normal distribution and accordingly as the data was in compliance with the non-parametric test conditions, Mann-Whitney U and Kruskal Wallis tests have been applied. No significant difference has been found between the mindfulness and entrepreneurship orientations of the students according to their genders. However, mindfulness and entrepreneurship scores of female students are higher than those of male students. No significant difference has been found between the mindfulness and entrepreneurship orientations of the students according to their age range. According to the department variable, there is a significant difference between the mindfulness and entrepreneurship orientation of the students who study in the recreation department and other departments ($p < 0.05$). As a result, we can conclude that mindfulness and entrepreneurship level of the female students are higher than those of male students and that age factor is not influential on mindfulness and entrepreneurship orientation, that mindfulness and entrepreneurship orientation of the students of recreation department are higher than those who study in other departments.

Keywords: University Students, Entrepreneurship, Mindfulness

¹Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye, rcengiz1965@gmail.com

²İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye, serdar-emrah@hotmail.com

³İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye, bilgedonuk@hotmail.com

1. Giriş

Teknoloji çağı olarak anılan günümüzde spor, endüstriyel açıdan sektörün büyük bir alanını kapsamaktadır. Dolayısıyla istihdam alanı oldukça geniş olan spor girişimcilik açısından önemli bir farkındalık yaratmıştır. Bununla beraber teknoloji bu kadar ilerlerken üniversite öğrencilerinin alandaki gelişmeleri bedensel ve zihinsel yeteneklerini kullanarak takip etmeleri bilinçli farkındalık düzeyleri açısından önem arz etmektedir. Güneş'e (2013) göre bedensel ve zihinsel beceriler çok önemli olmakta, sporcunun düşünme, anlama, sorgulama, sorun çözme işlemlerini kolaylaştırmaktadır. Girişimci, piyasada fırsat kovalayan ve bulduğu fırsatı tüketici talebine dönüştürebilecek şekilde üretim faktörlerini bir araya getirip işletme kurarak risk üstlenen, cesur ve yaratıcı bir kişidir. İnsanlık tarihi kadar eski olan girişimcilik ise, piyasadaki risk ve belirsizliklere rağmen öncelikle varlığını sürdürmek daha sonra kar elde etmek ve büyümek amacıyla, yaratıcı ve yenilikçi bir işletme faaliyetinin yürütülmesidir. İlk olarak Ortaçağ'da kullanıldığı ve "bir şey yapmak için bir şeyler elde etmeye çalışan birey" olarak tanımlanmaktadır.

Girişimcilik aslında var olan bir fırsatın takip edilerek bunu somut bir faydaya çevirmek ile ilgilidir (Cansız; 2007). Girişimciliğin bilinen en yaygın tanımları arasında Mueller and Thomas'ın (2000) "bir fırsat algılama ve o fırsatı ele geçirmek için bir organizasyon yaratma faaliyettir." şeklinde yaptığı tanım gelmektedir. Drucker (1985) ise girişimciliği "yeni zenginlik üretme kapasitesiyle var olan kaynakları birleştiren yenilikçi faaliyet" olarak tanımlamıştır. Hisrich ve Peters (1989) için ise girişimcilik; "gerekli zaman ve çabayı harcayarak, var olan finansal, psikolojik ve sosyal riskleri üstlenecek ve kişisel tatminle sonuçlanan yeni bir şey yaratma süreci" şeklinde tanımlamışlardır. Bu tanımlar çerçevesinde ise Hisrich ve Peters (1998)' a göre girişimci bireyde olması gereken özellikler kısaca; yaratıcı düşünme becerisi olan, yüksek düzeyde çalışma arzusu bulunan, cesarete tutkuya ve kararlılık sahibi olan, ekip ve takım çalışmasına yatkın, kişisel vizyonu ve misyonu olan, değişime, dönüşüme açık ve istekli, samimi, güvenilir, sempatik ve esprili kişilikli, insanları inandırma ve ikna kabiliyetinin yüksek olan ve yönetim becerisi ve liderlik yeteneğine sahip olması olarak tanımlanabilir (Yılmaz ve Sünbül; 2009).

Farkındalık çok eski bir Budist uygulamasıdır. Kim olduğumuzu incelemekle, dünyayı ve dünyadaki yerimizi nasıl gördüğümüzü sorgulamakla ilgilidir. Farkındalık (mindfulness), dikkatin anlık yaşantılara odaklanmasını ve içsel deneyimlerin gözlemlenmesini içeren bir zihin ve beden pratiğidir. Hem farkındalık hem de bilinçliliği içeren, kabul, yargısızlık ve şimdiki ana odaklanmayı temel alan derin bir farkındalık halidir. Aslında daha derin bir farkındalık halidir. Bilincin bilincinde olmaktır. Bilinçli-farkındalık halinde birey dikkatini an be an nereye yöneldiğinin ve zihninin ne ile meşgul olduğunun farkındadır. Bilinçli farkındalık sağlık alanında kullanılan tedavi konusunda oldukça iyi sonuçlar veren psikolojik bir tedavi metodudur. Spor endüstrisine bakıldığında, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin mezun olduklarında bu alanda aktif rol alacağı ve sektörün ihtiyaçları dâhilinde girişimciliğin önemi göze çarpmaktadır.

Son yıllarda üniversitelerde farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencileri ve mezunlarının girişimcilik eğilimleri, girişimcilik algılamaları, girişimcilik niyetleri, girişimcilik yetenekleri, girişimcilik gelişimleri ile ilgili çalışmalar araştırmacıların dikkatini çekmiş, bunun yanında girişimciliğin ve girişimcilerin özelliklerini ortaya koymaya çalışmışlardır (Yelkikalan ve ark. (2010), Balaban ve Özdemir (2008); Tağraf ve Halis (2008); Jack ve Anderson (2009), Basu ve Virick (2008), Karabulut (2009), Bilge ve Bal (2012), Kılıç ve ark.(2012). Ancak girişimcilik ciddi bir olgu ve hayata geçirildiğinde büyük bir adım olduğundan psikoloji açısından hazır olunması gerektiği yadsınamaz bir gerçektir. Bu bakımdan ise bilinçli farkındalık olgusu girişimciliğin

hayata geçirilmesinde destek niteliğinde olup, olmazsa olmazlarındandır. Bu bağlamda çalışmamızda girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeyleri cinsiyet, yaş, bölüm gibi sosyo demografik değişkenler ile ilişkilendirilerek incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda, aşağıdaki hipotezlere yanıt aranmıştır:

H1: Katılımcıların cinsiyetlerine açısından, Girişimcilik ve Bilinçli Farkındalıkları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H2: Katılımcıların yaşları açısından, Girişimcilik ve Bilinçli Farkındalıkları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H3: Katılımcıların bölümleri açısından, Girişimcilik ve Bilinçli Farkındalıkları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

2. Materyal ve yöntem

Bu bölümde, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama aracı, verilerin toplanması, verilerin çözümüne ilişkin analiz, yöntem ve teknikler ile verilerin yorumlanması yer almaktadır.

2.1. Araştırma modeli

Araştırma, nicel araştırma deseni esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma, çok sayıda elemandan oluşan bir evrede, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir örneklem üzerinde taramanın yapıldığı genel tarama modeli, araştırma değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemeye dönük olduğundan genel tarama modellerinden de ilişkisel tarama modeline uygundur (Kalaycı, 2009).

Tablo 1. Katılımcıların kişisel bilgilerine ait yüzde ve frekans değerleri

Değişkenler		F	%
Cinsiyet	Erkek	340	26,7
	Kadın	124	73,3
	Toplam	464	100
Yaş	18-23	280	60,3
	24-29	184	39,7
	Toplam	464	100
Bölüm	Beden Eğitimi Öğret.	173	37,3
	Antrenörlük Eğt.	129	27,8
	Rekreasyon	162	34,9
	Toplam	464	100
Sınıf	1.Sınıf	145	31,3
	2.Sınıf	107	23,1
	3.Sınıf	117	25,2
	4.Sınıf	95	20,5
	Toplam	464	100
Aylık Gelir	500 ve altı	159	34,3
	501-999	233	50,2
	1000 – 1499	62	13,4
	1500 ve üstü	10	2,2
	Toplam	464	100

2.2. Araştırma grubu

Örneklem Grubunu, Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nun farklı bölümlerinde okuyan ve random yöntemi ile seçilmiş olan toplam 464 öğrenci oluşturmaktadır. Ça-

Cengiz, R., Serdar, E. Konuk, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin bilinçli farkındalık ve girişimcilik düzeylerinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (4), 1320-1328.

İşmada veriler araştırmacıları tarafında örneklem gurubunda yer alan katılımcılara sınıf ortamında birebir görüşülüp açıklama yapılarak elde edilmiştir. Araştırma grubunun evrenini oluşturan sayılar dikkate alınarak örneklem büyüklüğünü tespit etmek üzere rastgele (random) olarak belirli sayıda öğrenci alınmış ve örneklem grubu oluşturulmuştur (Kalayci, 2009). Örnekleme oluşturan öğrencilerin çeşitli değişkenlere göre dağılımı Tablo 1’de verilmektedir.

Tablo 1’de katılımcıların %73,3’ü Erkek, %37,3’ü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencisi, %31,3’ü 1. Sınıf, %50,2’ sinin gelir durumu 501-999 TL arasında ve % 60,3’ünün 18-23 yaş aralığında oldukları saptanmıştır.

2.3. Veri toplama araçları

Bu araştırmada araştırmacı tarafından hazırlanmış kişisel bilgi formuna ek olarak, “Girişimcilik ölçeği” ve “Bilinçli farkındalık ölçeği” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

“Girişimcilik Ölçeği”

Öğrencilerin girişimcilik özelliklerini saptamak amacıyla Brown ve Ryan (2003) tarafından geliştirilen, Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından Türkçe’ye uyarlanarak geçerlilik ve güvenilirliği yapılan “Girişimcilik Ölçeği” Kullanılmıştır. Ölçeğin maddelerini hazırlanmadan önce üniversite lisans düzeyinde toplam 90 öğrenciye girişimcilik konusunda kompozisyon yazdırılmıştır. Öğrencilerin yazdıkları pasajlarda görüş, fikir, duygu ve düşünceler cümleler haline getirilmiştir. Bu ifadelerin dışında araştırmacılar tarafında girişimcilik konusundaki literatür taranmış ve toplam 43 maddelik bir ölçek hazırlanmıştır. Bu ölçeğin ön denemesi yapılmadan önce uzman görüşlerine başvurulmuş ve onların görüşleri ışığında ölçekteki cümleler tekrar düzenlenmiş ve madde sayısı 36 maddeye indirilmiştir. Likert tipinde bir forma dönüştürülen bu cümleler “Çok sık” (5)’den “Hiçbir zaman” (1)’e uzanan 5’li aralıklı ölçek formunda düzenlenmiştir. Deneme uygulaması sonrası elde edilen veriler üzerinde Cronbach Alfa güvenirlik analizleri ile faktör analizi (geçerlik analizi) gerçekleştirilmiştir. Temel Bileşenler Analizi ile gerçekleştirilen faktör analizi sonucu tüm maddelerin tek boyutta toplandığı görülmüştür. Güvenirlik analizleri sonucu ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 0,90 bulunmuştur.

“Bilinçli Farkındalık Ölçeği” MAAS

Brown ve Ryan (2003) geliştirilen ölçek, anlık deneyimlerin farkında olma ve deneyimlere karşı dikkatli olma becerisine dair bireysel farklılıkları ölçmektedir. On beş maddeden oluşan ölçek, tek bir toplam puan vermektedir. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin tek faktörlü bir yapı gösterdiği görülmüştür. Doğrulamalı analiz sonuçları da, ölçeğin tek faktörlü yapı gösterdiğini doğrulamıştır. Bilinçli Farkındalık Ölçeği, 6’lı Likert Tipi (1=Hemen hemen her zaman, 2= çoğu zaman, 3= bazen, 4= nadiren, 5=oldukça seyrek, 6= hemen hemen hiçbir zaman) likert türü maddeler yer almaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar bilinçli farkındalığın yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması, Özyeşil ve ark. (2011) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğinin uygun olduğu bulunmuştur. Ölçeğin iç tutarlık katsayısı $\alpha=,82$. Ölçekten elde edilen madde toplam korelasyonları ise.43 ile.68 arasında değişmektedir. Ölçeğin test-tekrar-test güvenirliği $r=.86$ bulunmuştur.

2.4. Verilerin analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 20.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogrov-Smirnov testi ile analiz edilmiş ve normal dağılım göstermediği anlaşılmıştır. ($p < 0,05$). Bunun sonucunda; Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testleri uygulanmıştır.

3. Bulgular

Tablo 2. Katılımcıların cinsiyetlerine göre girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeylerinin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Alt Boyut	Cinsiyet	N	Sıra Değer Ort.	Z	P
Girişimcilik	Erkek	340	231,29	-,117	,907
	Kadın	124	232,29		
Bilinçli Farkındalık	Erkek	340	231,34	-,308	,758
	Kadın	124	235,67		

Tablo 2’de öğrencilerin girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan “Mann Whitney-U” Testi sonucunda, istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır. Ancak kadın katılımcıların hem girişimcilik hem de bilinçli farkındalık düzeyleri erkek katılımcılara oranla daha yüksektir.

Tablo 3. Katılımcıların yaşlarına göre girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeylerinin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Alt Boyut	Yaş Grupları	N	Sıra Değer Ort.	Z	P
Girişimcilik	18-23	280	233,98	-,293	,769
	24-29	184	230,25		
Bilinçli Farkındalık	18-23	280	234,34	-,365	,715
	24-29	184	229,70		

Tablo 3’de öğrencilerin girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeylerinin yaş değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan “Mann Whitney-U” Testi sonucunda, istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır. Ancak 18-23 yaş aralığındaki katılımcıların hem girişimcilik hem de bilinçli farkındalık düzeyleri 24-29 yaş aralığındaki katılımcılara oranla daha yüksektir.

Tablo 4. Katılımcıların bölümlerine göre girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeylerinin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Boyut	Bölüm	N	Sıra Değer Ort.	X ²	P
Girişimcilik	Beden Eğitimi Ö.	173	230,41	3,355	,014*
	Antrenörlük E.	129	221,03		
	Rekreasyon	162	249,71		
Bilinçli Farkındalık	Beden Eğitimi Ö.	173	240,66	6,472	,039*
	Antrenörlük E.	129	207,10		
	Rekreasyon	162	244,01		

Tablo 4’de öğrencilerin girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeylerinin bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan “Kruskal Wallis” Testi

Cengiz, R., Serdar, E. Konuk, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin bilinçli farkındalık ve girişimcilik düzeylerinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (4), 1320-1328.

sonucunda, istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Yani rekreasyon bölümünde öğrenim gören öğrencilerin hem girişimcilik hem de bilinçli farkındalık düzeyleri diğer bölümlerde öğrenim gören öğrencilerinden daha yüksektir.

4. Tartışma ve sonuç

Bu çalışmanın amacı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin çeşitli değişkenlere göre girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeylerinin incelenmesidir. Yapılan analizlere göre Tablo 2’den de anlaşıldığı üzere katılımcıların cinsiyetleri arasında hem girişimcilik hem de bilinçli farkındalık açısından herhangi anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. Literatürde daha önce yapılmış olan çalışmalar incelendiğinde katılımcıların girişimcilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılık göstermediği anlaşılmaktadır (Isik ve ark., 2013; Özden ve ark., 2008; Arslan., 2002). Bunun yanı sıra literatürdeki cinsiyet değişkeni ile bilinçli farkındalık arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalarda bizim çalışmamız ile paralellik göstermektedir (Cengiz, 2015; Özyeşil, 2011).

Tablo 3’de katılımcıların yaşlarına göre girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeyleri arasındaki ilişki ortaya konmuştur. Yapılan analizler sonucunda katılımcıların yaşları açısından hem girişimcilik alt boyutunda hem de bilinçli farkındalık alt boyutunda anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır. Literatürde yaş değişkeninin bilinçli farkındalık düzeyleri üzerinde etkili olmadığını belirten araştırmalar olsa da (Brown ve diğ., 2007; Newsome, 2009; Şentuna, 2013), sporcu öğrencilerin, yaşın artmasına paralel olarak farkındalık düzeylerine sahip olmaları beklenen bir durumdur. Çünkü yapılan birçok araştırma, yaş aralığının yüksek olmasının; olaylara yaklaşım, duygu, düşünce ve dürtüleri düzenleme kapasitesine sahip olma, sakinlik, dikkat, güven, sorunlarla başa çıkma, içsel ve dışsal deneyimleri kabullenme ve uzaklaşma stratejilerini, bilinçli farkındalık ile ilişkilendirmektedir (Brown ve diğ., 2007, Özyeşil, 2011; Ülev, 2014; Şentuna, 2013). Literatürde katılımcıların yaşları ile girişimcilik ortalamaları arasındaki ilişki incelendiğinde sonuçların çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Şeşen ve Basım (2012)’ın spor bilimleri öğrencileri üzerine yaptıkları çalışma yaş değişkeni açısından çalışmamızla farklılık gösterirken, Korkmaz (2012)’ın İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi işletme Bölümü öğrencileri ile yaptığı çalışma da bu durum paralellik göstermektedir.

Tablo 4’de katılımcıların öğrenim gördükleri bölümlere göre girişimcilik eğilimleri ve bilinçli farkındalıkları arasında herhangi bir fark olup olmadığı ortaya konmuştur. Sonuç itibari ile hem girişimcilik eğiliminde hem de bilinçli farkındalık açısından bölümler arasında anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Isik ve ark. (2013)’nın yapmış olduğu çalışmada Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri arasında herhangi anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. Bilinçli farkındalık açısından bölümler arasında anlamlı farklılıkların ortaya çıkmasının sebebini anlayabilmemiz için öncelikle bilinçli farkındalığın en temel tanımı olan; bilinçli yaşama sanatı (Kabat-Zinn, 2009) ve aynı zamanda dikkatlilik ve şimdiki zamanda olan olayların farkında olma hali (Brown ve Ryan, 2003) durumunu göz önünde bulundurmalıyız. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri başlangıçta her ne kadar benzer davranışlar sergileseler de zaman geçtikçe okumuş oldukları bölümlerin özelliklerine göre farklı davranışlar göstermektedirler. Rekreasyon bölümündeki öğrencilerin daha fazla bilinçli farkında olmaları kendi bölümlerinin onlara getirmiş oldukları farklı fırsatlardan kaynaklanıyor olabilir. Çünkü diğer bölümlerden mezun olan öğrenciler mezun olduklarında yapacakları iş konusunda belirli standartları kafalarında oluşturmuşlardır. Beden Eğitimi Öğretmenliği Genel itibari ile KPSS ye çalışarak öğretmen, Antrenörlerde kendi spor dallarında bir iş alanı düşünmektedirler, ancak rekreasyon bölümünün çalışma alanları çok daha geniş bir yelpazede çeşitlilik gösterdiğinden bu bölümde ki öğrencilerin daha

girişimci ve farkındalıklarının yüksek olması açıklanabilir bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Girişimcilik ve farkındalık alanında Beden Eğitimi ve Spor öğrencileri üzerine yapılacak yeni çalışmalar bu konuyu daha derinlemesine anlamamıza yardımcı olacak, farklı bölümlerde Girişimcilik dersleri alan öğrencilerle yapılacak karşılaştırmalar ve onların farkındalık düzeyleri konunun önemini daha net bir şekilde görmemizi sağlayabilecektir.

Sonuç olarak; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan öğrencilerin yaşları, cinsiyetleri ve bölümleri açısından girişimcilik ve bilinçli farkındalık düzeylerinin incelendiği bu çalışmada katılımcıların yaşları ve cinsiyetleri açısından anlamlı farklılıklar ortaya çıkmazken; katılımcıların bölümleri açısından girişimcilikleri ve bilinçli farkındalıkları farklılıklar ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın bulguları ve bulgulara dayanılarak varılan sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir;

1. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun tüm bölümlerinde öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin geliştirilmesi için dersler konulabilir, böylece bölümler arasındaki bu farklılıklar ortadan kaldırılabilir.

2. Müfredat düzenlemesi ile öğrencilerin çevresindeki olaylardan daha fazla haberdar ve farkında olması için sosyal içerikli yeni dersler oluşturulabilir.

3. Yapılacak yeni çalışmalarla başka bölümlerdeki öğrencilerle Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulundaki öğrencilerin bilinçli farkındalıkları ve girişimcilik eğilimleri karşılaştırılabilir.

Kaynakça

- Arslan, K. (2002), "Üniversiteli Gençlerde Mesleki Tercihler ve Girişimcilik Eğilimleri", *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, (6), 1-11.
- Balaban, Ö., Özdemir, Y. (2008), "Girişimcilik Eğitiminin Girişimcilik Eğilimi Üzerindeki Etkisi: Sakarya Üniversitesi Örneği", *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*. 3 (2), 134-148.
- Basu, A., Virick, M. (2008), "Assessing Entrepreneurial Intentions Amongst Students: A Comparative Study" www.nciia.net/conf08/assets/pub/basu2.pdf (31.07.2013).
- Bilge, H., Bal, V. (2012), "Girişimcilik Eğilimi: Celal Bayar Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma" *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (16), 131-148
- Brown, K. W., Ryan, R. M. (2003). The benefits of being present: Mindfulness and its role in psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 822-848.
- Brown, K.W. Ryan, R.M. Creswell, J.D. (2007). Mindfulness: Theoretical foundations and evidence for its salutary effects. *Psychological Inquiry*. 18(4), 211-237.
- Cansız, E. (2007). "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma" Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Isparta.
- Cengiz R. (2015). Taekwondo Sporcularının Bilinçli Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi, *ERPA International Health and Physical Education Congress*, 4-7 Haziran 2015, Atina, Yunanistan
- Drucker, P. (1985). "Innovation and Entrepreneurship: Practice and Principles" , *Harper & Row New York*.
- Güneş, F. (2013). Zihin Yönetimi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Dergisi, Kış, 2 (2)1, 1-14, Bartın.
- Hisrich, R.D.; Peters, M.P. (1998). "Entrepreneurship", *Irwin Mc Graw Hill.*, NY.

Cengiz, R., Serdar, E. Konuk, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin bilinçli farkındalık ve girişimcilik düzeylerinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (4), 1320-1328.

- Isık U., Harmandar Demirel D., Gumusgul O, Ustun U.D, Demirel M (2013) Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Araştırılması. *Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi*, 15 (3), 9-18
- Jack, S.L., Anderson, A. R. (2009). "Entrepreneurship Education within The Enterprise Culture", *International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research*, 5(3), 110-125.
- Kabat-Zinn, J. (2009). Full catastrophe living: Using the wisdom of your mind and body to face stress, pain, and illness. *New York: Delacorte*
- Kalaycı, Ş. (2009). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara.
- Karabulut, A.T. (2009), "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini Ve Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 26 (1), 331-356.
- Kılıç, R., Keklik, B., Çalış, N. (2012), "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma : Bandırma İİBF İşletme Bölümü Örneği", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17 (2), 423-435.
- Korkmaz, O. (2012). "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği", *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 14 (2), 209-226.
- Mueller, S.L., Thomas A.S. (2000). "Culture And Entrepreneurial Potential: A Nine Country Study Of Locus Of Control And Innovativeness". *Journal Of Business Venturing*, (16), 51-75.
- Newsome, S. (2009). Effect of Mindfulness Course on Helping Professionals in Training: Examining Levels of Perceived Stres, Mindfulness and Self-Compassion. *Unpublished PhD Dissertation*. New Mexico: New Mexico State University.
- Özden, K., Temurlenk, M.S., Başar, S. (2008), "Girişimcilik Eğilimi: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma", *2.Uluslar arası Girişimcilik Kongresi Bildiri Kitabı*, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bişkek, Kırgızistan, 229-240.
- Özyeşil Z. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Öz-Anlayış Düzeylerinin Bilinçli Farkındalık Kişilik Özellikleri ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Konya.
- Şentuna, M. (2013). Türk Antrenörlerinin Modern Olimpiyat Oyunları Hakkındaki Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi, *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, XI(1), 41-46.
- Şeşen, H., Basım, H.N. (2012) "Demografik Faktörler ve Kişiliğin Girişimcilik Niyetine Etkisi: Spor Bilimleri Alanında Öğrenim Gören Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma" *Ege Akademik Bakış*, (12), 21-28
- Tağraf, H., Halis, M. (2008), "Üniversitelerdeki Girişimcilik Eğitiminin Girişimsel Öz Yetkinlik Algısı Üzerindeki Etkisi: Bir Araştırma" *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 3 (2), 91-107
- Ülev, E. (2014). Üniversite Öğrencilerinde Bilinçli Farkındalık Düzeyi İle Stresle Başa Çıkma Tarzının Depresyon, Kaygı ve Stres Belirtileriyle İlişkisi, Hacettepe Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara.
- Yelkikan, N., Akatay, A., Yıldırım, H.M., Karadeniz, Y., Köse, C., Koncagül, Ö., Özer, E. (2010), "Dünya ve Türkiye Üniversitelerinde Girişimcilik Eğitimi: Karşılaştırmalı Bir Analiz", *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 12 (19), 51-59.
- Yılmaz, E., Sünbül, A.M. (2009). "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 21, 195-203.

Extended abstract in English

The aim of this study is to analyze mindfulness and entrepreneurial orientation of university students. The sample of the study involves 464 people in total, 340 of them are males and 124 are females, who studied in Bartın University, School of Physical Education and Sports in 2015-2016 academic year. "Mindfulness Attention Awareness Scale", which has been developed by Brown and Ryan (2003) and adopted into Turkish by Özyeşil et al. (2011) and "Entrepreneurship Scale" developed by Yılmaz and Sümbül (2009) have been used in the study. The scale which is adopted into Turkish has reliability of validity. In addition, personal information form prepared by the researcher as a data collection tool in the research.

Percent (%) and frequency methods have been utilized to identify the distribution of the personal information of the participants, Shapiro Wilks normality test has been applied as to whether or not the data demonstrated normal distribution and accordingly as the data was in compliance with the non-parametric test conditions, Mann-Whitney U and Kruskal Wallis tests have been applied. No significant difference has been found between the mindfulness and entrepreneurship orientations of the students according to their genders. However, mindfulness and entrepreneurship scores of male students are higher than those of female students. No significant difference has been found between the mindfulness and entrepreneurship orientations of the students according to their age factor. However, participants who are 18-23 age range their mindfulness and entrepreneurship levels higher than 24-29 age range. According to the department variable, there is a significant difference between the mindfulness and entrepreneurship orientation. So, students who study in the recreation department, their level of mindfulness and entrepreneurship higher than other departments ($p < 0.05$).

As a result, when the students were researched who are studying School of Physical Education and Sports departments there is no significant difference for age and gender. But they found significant difference for departments. In other words, we can say male students mindfulness and entrepreneurship levels higher than female students. Also, we can say age does not have any significant difference about mindfulness and entrepreneurship levels. Lastly, we can conclude that mindfulness and entrepreneurship of the students of recreation department are higher than those who study in other departments.